

**Sprawozdanie z realizacji „Programu Działań na
Rzecz Osób Starszych w Mieście Tarnowie
na lata 2015 – 2020”
w 2019 roku**

Tarnów, kwiecień 2020 r.

1. Wstęp.

Program Działań na Rzecz Osób Starszych w Mieście Tarnowie na lata 2015 – 2020 powstał w celu określenia warunków bytowych i potrzeb osób starszych powyżej 60 roku życia oraz podejmowania działań, które w sposób planowy i celowy wpłyną na poprawę jakości ich życia w Tarnowie.

Tarnowski samorząd, zgodnie z przyjętymi ogólnopolskimi założeniami, podejmuje działania mające na celu wieloaspektowe wsparcie seniorów oraz podtrzymywanie ich aktywności społecznej, a tym samym przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu tej grupy wiekowej.

Miasto Tarnów wspiera i promuje te inicjatywy, które mają na celu pogłębianie wiedzy, rozwój pasji i zainteresowań osób starszych oraz wpisują się w koncepcję edukacji ustawicznej i przyczyniają się do wzrostu kapitału społecznego tej grupy mieszkańców miasta. Szczególnie wartościowe są projekty realizowane przy współpracy różnych instytucji i organizacji pozarządowych, które sprzyjają integracji seniorów pochodzących z różnych środowisk oraz rozbudowie potencjalnej sieci wsparcia.

2. Realizacja priorytetów Programu.

Celem głównym Programu Działań na Rzecz Osób Starszych w Mieście Tarnowie na lata 2015 – 2020 jest tworzenie warunków do pełnego, indywidualnego rozwoju i zaspokajania potrzeb osób starszych we wszystkich sferach i na każdym etapie życia, gwarantujących pełne uczestnictwo tych osób w życiu społecznym.

2.1. Priorytet I.: Tworzenie optymalnych warunków ukierunkowanych na utrzymanie i poprawę zdrowia osób starszych.

Cele szczegółowe:

1. Poprawa dostępności do usług medycznych, w tym rehabilitacyjnych dla osób starszych.
2. Utrzymanie i poprawa sprawności psycho-fizycznej osób starszych.
3. Rozwój systemu opieki długoterminowej.
4. Edukacja i promowanie zdrowego stylu życia wśród osób starszych.

Wskaźnik	Wartość wskaźnika
Liczba beneficjentów badań profilaktycznych i programów zdrowotnych	1.481
Liczba łóżek w Zakładach Opiekuńczo – Lecznicych	112
Liczba łóżek geriatrycznych	0
Liczba miejsc w hospicjum stacjonarnym	0

Źródło: Wydział Zdrowia i Polityki Społecznej UMT

2.1.1. Opieka zdrowotna

Na terenie miasta Tarnowa funkcjonują dwie placówki lecznictwa zamkniętego: Szpital Wojewódzki im. św. Łukasza i Specjalistyczny Szpital im. E. Szczeklika oraz liczne placówki lecznictwa otwartego zapewniające mieszkańcom opiekę medyczną w zakresie lecznictwa podstawowego i specjalistycznego. W stanach nagłego zagrożenia życia i zdrowia pomoc zabezpiecza Powiatowa Stacja Pogotowia Ratunkowego w Tarnowie. Finansowanie świadczeń gwarantowanych zapewnia Narodowy Fundusz Zdrowia.

Gminie Miasta Tarnowa podlegają 3 podmioty lecznicze: Specjalistyczny Szpital im.E. Szczeklika, Zespół Przychodni Specjalistycznych Sp. z o.o. oraz Mościckie Centrum Medyczne Sp. z o.o.

Specjalistyczny Szpital im. E. Szczeklika jest największym podmiotem leczniczym podległym Gminie Miasta Tarnowa. Placówka posiada 389 łóżek szpitalnych. Podstawowa działalność koncentruje się na lecznictwie stacjonarnym, którego uzupełnieniem są ambulatoryjne świadczenia specjalistyczne oraz pielęgnacyjno-opiekuńcze. Ponadto Szpital – jako jeden z dwóch podmiotów w Tarnowie zabezpiecza także nocną i świąteczną opiekę zdrowotną dla mieszkańców Tarnowa i okolic. W 2019 roku w Szpitalu wykonano 3,6 tys. dużych zabiegów operacyjnych oraz ponad 2,1 tys. zabiegów inwazyjnych serca – koronarografii, koronaroplastyki. Dokonano implantacji 292 stymulatorów serca, wszczepiono 574 endoprotez stawów biodrowych i kolanowych. W pracowniach obrazowych

wykonano ponad 5,2 tys. badań tomografii komputerowej oraz 5,7 tys. rezonansu magnetycznego; w pracowniach analitycznych ponad 546 tys. badań. Od października 2017 r. Specjalistyczny Szpital im. E. Szczeklika w Tarnowie znajduje się w systemie podstawowego szpitalnego zabezpieczenia świadczeń opieki zdrowotnej tzw. „sieci szpitali” gwarantującej bezpieczeństwo funkcjonowania Szpitala w perspektywie wieloletniej. Szpital jest jednym z większych podmiotów publicznych w Tarnowie. Zatrudnia ponad 900 osób, w tym m.in.: 160 lekarzy, 356 pielęgniarek i położnych, 24 diagnostów laboratoryjnych, 11 fizjoterapeutów, 19 techników medycznych. Wielkość nakładów na inwestycje w 2019 r. wyniosła 12.143.792 zł, w tym 5.312.431 zł stanowią środki finansowe Szpitala, oraz 1.550.000 zł środki Gminy Miasta Tarnowa, a pozostałe w wysokości 5.281.361 zł stanowią pozyskane środki zewnętrzne. Specjalistyczny Szpital im. E. Szczeklika w Tarnowie posiada akredytację medyczną Ministerstwa Zdrowia i certyfikaty jakości, świadczące o bezpieczeństwie i jakości realizowanych świadczeń zdrowotnych. Ponadto Szpital od wielu lat znajduje się w gronie 100 najlepszych szpitali, w 2019 r. zajął 27 miejsce w Polsce i 2 miejsce w województwie małopolskim.

Zespół Przychodni Specjalistycznych Sp. z o.o. jest największą placówką ambulatoryjnego leczenia specjalistycznego w Tarnowie i subregionie. W swojej bogatej ofercie oprócz poradni specjalistycznych posiada poradnię lekarza podstawowej opieki, przychodnię stomatologiczną, przychodnię zdrowia psychicznego, przychodnię rehabilitacyjną, domowe leczenie tlenem, oddział chirurgii ogólnej. W 2019 r. wykonano łącznie 245.271 porad lekarskich, logopedycznych, diabetologicznych i psychologicznych, 7.668 porad w ramach lekarskiej opieki rehabilitacyjnej, 9.514 w ramach poradni lekarza podstawowej opieki zdrowotnej, 62.988 procedur stomatologicznych oraz 247.213 zabiegów fizjoterapeutycznych. Zrealizowano 10.905 osobodni w oddziałach dziennych z zakresu psychiatrii i rehabilitacji oraz tlenoterapii w warunkach domowych i 360 zabiegów w ramach Oddziału Chirurgii Jednego Dnia i Oddziału Chirurgii Szpitala Chirurgii Ogólnej. Zespół Przychodni Specjalistycznych swoje usługi świadczy na rzecz mieszkańców Tarnowa i regionu. W 2019 r. realizowano liczne przedsięwzięcia, mające na celu rozwój Spółki i podniesienie jakości świadczonych usług. ZPS poszerzył ofertę usług komercyjnych, zawarte zostały nowe umowy z podmiotami gospodarczymi w zakresie badań profilaktycznych oraz nowe umowy z prywatnymi ubezpieczycielami i innymi podmiotami leczniczymi w zakresie diagnostyki medycznej i konsultacji specjalistycznych. Od grudnia ub. r. funkcjonuje również Oddział Chirurgii Ogólnej realizujący hospitalizacje planowe w ramach kontraktu z Narodowym Funduszem Zdrowia. Wprowadzono do zakresu świadczeń komercyjnych dwa Tarnowskie Pakiety Medyczne oraz rozszerzono działalność marketingową i promocyjną Spółki. Został także uruchomiony nowy system, który powinien wpłynąć na zmniejszenie kolejek do rejestracji. Na stronie internetowej przychodni wyświetla się informacja z liczbą osób oczekujących na zapisanie do lekarza oraz informacje o pierwszym wolnym terminie. Na działalność inwestycyjną w 2019 r. przeznaczono 1.562.474 zł.

Mościckie Centrum Medyczne świadczy usługi z zakresu podstawowej i specjalistycznej opieki zdrowotnej, opieki długoterminowej (zakład opiekuńczo-leczniczy), opieki psychologicznej i medycyny pracy. Usługami medycznymi obejmuje mieszkańców Tarnowa i okolicznych gmin. W 2019 r. udzielono łącznie 105.769 porad lekarskich, stomatologicznych i psychologicznych, w tym między innymi 50.504 porady z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej oraz 9.606 porad z zakresu medycyny pracy. Wchodzący w skład Mościckiego Centrum Medycznego Zakład Opiekuńczo-Leczniczy w 2019 r. stacjonarną opieką długoterminową w ramach: umowy z Narodowym Funduszem Zdrowia, komercyjnie oraz w ramach projektu UE „Pomocna Dłoń” obejmował 275 pacjentów, dysponując bazą 81 łóżek, realizując 28.004 osobodni. Wykonano 109.681 zabiegów z zakresu rehabilitacji leczniczej. Ponadto wykonano łącznie 15.363 badań w zakresie diagnostyki obrazowej (RTG, Mammografia, USG). Nakłady inwestycyjne w 2019 r. wyniosły 107.181 zł

Aktualnie na terenie Tarnowa działają dwa zakłady opiekuńczo-lecznicze dysponujące łącznie bazą 112 łóżek:

- Zakład Opiekuńczo - Leczniczy w strukturze Specjalistycznego Szpitala im. E. Szczeklika zlokalizowany przy ul. Szpitalnej 53, w budynku Domu Pomocy Społecznej im. Św. Brata Alberta – dysponuje bazą 31 łóżek,
- Zakład Opiekuńczo - Leczniczy w strukturze Mościckiego Centrum Medycznego zlokalizowany przy ul. Kwiatkowskiego 15 - dysponuje bazą 81 łóżek.

Ze względu na brak hospicjum stacjonarnego w Tarnowie mieszkańcy miasta mogą korzystać z placówek znajdujących się w pobliżu Tarnowa, posiadających kontrakt z Narodowym Funduszem Zdrowia (w Dąbrowie Tarnowskiej, Brzesku i Stróżach).

W wyniku przeprowadzonych prac modernizacyjnych w Mościckim Centrum Medycznym Sp. z o.o. , w tym podmiocie leczniczym aktualnie znajduje się 15 łóżek, na których mogłyby być udzielane świadczenia zdrowotne w hospicjum stacjonarnym. W związku z tym podjęto starania o uzyskanie finansowania z NFZ na świadczenia zdrowotne z zakresu opieki paliatywnej i hospicyjnej.

Ponadto w ramach zadania „Program opieki domowej dla obłożnie i terminalnie chorych – prowadzenie wypożyczalni sprzętu medycznego i rehabilitacyjnego” realizowanego na zlecenie Gminy Miasta Tarnowa przez Tarnowskie Hospicjum Domowe im. bł. F. Ozanama, ul. Krakowska 41, prowadzona jest bezpłatna wypożyczalnia sprzętu medycznego i rehabilitacyjnego dla obłożnie i terminalnie chorych mieszkańców Tarnowa. W 2019 r. wypożyczono sprzęt dla 65 osób.

2.1.2. Programy polityki zdrowotnej.

1. W 2019 r. na zlecenie GMT podmioty lecznicze wykonywały bezpłatne szczepienia w ramach programu polityki zdrowotnej pn. „Program szczepień ochronnych przeciwko grypie w populacji osób starszych zamieszkałych w Tarnowie”. Miasto przeznaczyło na ten cel 58.779 zł. Szczepieniami objęto 1.330 osób starszych.
2. Przy wsparciu finansowym GMT realizowane były przez organizacje pozarządowe niżej wymienione programy polityki zdrowotnej skierowane do osób starszych i niepełnosprawnych, z których w 2019 r. skorzystało 151 osób.
 - Rehabilitacja domowa osób przewlekle i obłożnie chorych z powodu chorób narządu ruchu lub powodujących dysfunkcję narządu ruchu (reumatoidalne zapalenie stawów i inne przewlekłe schorzenia narządu ruchu lub stwardnienie rozsiane). W ramach Programu prowadzony był cykl rehabilitacji ogólnousprawniającej poprawiającej sprawność, zmniejszającej dolegliwości bólowe i normalizującej napięcie mięśniowe u chorych. Realizatorami Programu były trzy organizacje pozarządowe: Polskie Towarzystwo Walki z Kalectwem Oddział w Tarnowie, Stowarzyszenie „Aktywni dla Zdrowia” i Polskie Towarzystwo Stwardnienia Rozsianego Oddział w Tarnowie. Działaniami Programu objęto łącznie 72 osoby. Gmina Miasta Tarnowa przeznaczyła na ten cel 67.000 zł.
 - Rehabilitacja medyczna ogólnoustrojowa poprawiająca sprawność manualną i lokomocję u osób ze znacznie ograniczoną sprawnością ruchową spowodowaną przewlekłą chorobą. W ramach Programu prowadzona była rehabilitacja ogólnoustrojowa. Realizatorami były dwie organizacje pozarządowe: Polskie Towarzystwo Walki z Kalectwem Oddział w Tarnowie oraz Tarnowskie Zrzeszenie Sportowe Niepełnosprawnych „START”. Działaniami Programu objęto łącznie 30 osób. GMT przeznaczyła na ten cel 18.000 zł.
 - Rehabilitacja psychofizyczna i profilaktyka kobiet po mastektomii. W ramach Programu odbywały się ćwiczenia gimnastyczne i zabiegi rehabilitacyjne. Realizatorem było Stowarzyszenie „Klub Amazonka”. Działaniami Programu objęto 49 osób. GMT przeznaczyła na ten cel 14.000 zł.
3. Osoby w starszym wieku mogły również brać udział w programach profilaktycznych finansowanych przez Narodowy Fundusz Zdrowia:
 - Program profilaktyki raka piersi - skierowany do kobiet w wieku 50-69 lat. W ramach Programu wykonywano bezpłatnie badanie mammograficzne (bez konieczności posiadania skierowania). Kobiety z określonej grupy wiekowej mogły zgłaszać się do jednej z dwóch placówek: Szpitala Wojewódzkiego im. św. Łukasza lub Mościckiego Centrum Medycznego.
 - Program profilaktyki gruźlicy - adresatami były osoby dorosłe, zapisane do pielęgniarki podstawowej opieki zdrowotnej, nie posiadające w dotychczasowym wywiadzie rozpoznanej gruźlicy. Badania skierowane były do osób, które miały bezpośredni kontakt z osobami z już rozpoznaną gruźlicą lub u których stwierdzono

przynajmniej jedną z okoliczności przyczyniających się do rozwoju choroby (bezrobocie, niepełnosprawność, obciążenie długotrwałą chorobą, problemem alkoholowym lub narkomanią, bezdomność). Zagrożenie chorobą sprawdzane było podczas wywiadu przeprowadzonego przez pielęgniarkę podstawowej opieki zdrowotnej. Osoby, które miały kontakt z chorym na gruźlicę, bądź wobec których istnieją inne przesłanki, mogły się zgłosić bez skierowania do pielęgniarki podstawowej opieki zdrowotnej, do której złożyli deklarację wyboru. W uzasadnionych przypadkach pacjenci kierowani byli do lekarza, który zlecał szczegółowe badania.

2.1.3. Małopolski Tele-Anioł

Osoby starsze mogły zgłaszać się do udziału w „Programie Małopolski Tele-Anioł”, którego celem jest poprawa jakości życia osób niesamodzielnych poprzez realizację działań na rzecz rozwoju usług opiekuńczych i sąsiedzkich w miejscu zamieszkania oraz usług wykorzystujących nowoczesne technologie informacyjno-komunikacyjne, umożliwiające osobom niesamodzielnym jak najdłuższe bezpieczne pozostanie w ich własnym środowisku. W ramach projektu zostało uruchomione Centrum Teleopieki, a osoby niesamodzielne, starsze lub niepełnosprawne, zakwalifikowane do udziału w projekcie otrzymują tzw. opaskę bezpieczeństwa z przyciskiem SOS i kartą SIM, która umożliwia im całodobowe połączenie głosowe z Centrum i możliwość wezwania pomocy w przypadku zagrożenia życia, zdrowia lub bezpieczeństwa. Ponadto część uczestników projektu korzysta ze wsparcia w postaci usług opiekuńczych oraz sąsiedzkich usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania (przydzielonych w zależności od potrzeb i stopnia niesamodzielności).

Program realizowany jest przez Województwo Małopolskie w partnerstwie z Caritas Diecezji Kieleckiej oraz Stowarzyszeniem Europejski Instytut Rozwoju Regionalnego z Suchej Beskidzkiej. Realizacja projektu przewidziana jest na okres od lutego 2018 r. do 31 stycznia 2021 r. Informacje dotyczące projektu dostępne są na stronie internetowej <https://www.malopolska.pl/teleaniol>. W realizację projektu włączyła się również Gmina Miasta Tarnowa. W Wydziale Zdrowia i Polityki Społecznej ul. Goldhammera 3 osoby zainteresowane udziałem w projekcie mogą otrzymać formularz zgłoszeniowy i skorzystać z pomocy przy jego wypełnieniu oraz uzyskać informację na temat programu. Dodatkowo o projekcie zostały również powiadomione inne instytucje m.in: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tarnowie, podmioty lecznicze działające na terenie miasta Tarnowa oraz organizacje pozarządowe, udzielające pomocy osobom starszym i potrzebującym wsparcia, które następnie przekazują zainteresowanym osobom informację o możliwości udziału w projekcie. Ze wsparcia w ramach projektu skorzystało 257 mieszkańców Tarnowa.

2.2. Priorytet II.: Pomoc, wsparcie i zapewnienie osobom starszym bezpieczeństwa socjalnego.

Cele szczegółowe:

1. Wsparcie osób starszych w ich środowisku zamieszkania.
2. Rozwój systemu opieki nad osobami starszymi niemogącymi samodzielnie funkcjonować w swoim środowisku.
3. Opracowanie, promocja i koordynacja systemu ulg adresowanych do seniorów.
4. Wspieranie rodzin osób starszych.
5. Wspieranie rozwoju „srebrnej gospodarki” – nowoczesnego rynku usług i produktów przyjaznych osobom starszym w celu zaspokajania ich potrzeb konsumpcyjnych, bytowych oraz zdrowotnych.

Wskaźnik	Wartość wskaźnika
Liczba seniorów korzystających ze świadczeń Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Tarnowie	2.224
Liczba seniorów przebywających w ośrodkach wsparcia dziennego i klubach seniora	875
Liczba seniorów przebywających w placówkach całodobowego wsparcia	405
Liczba posiadaczy Kart Tarnowskiego Seniora	3.554 (785 w 2019 r.)
Liczba podmiotów będących partnerami programu Karta Tarnowskiego Seniora	81 (4 w 2019 r.)

Źródło: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tarnowie, Wydział Zdrowia i Polityki Społecznej UMT

2.2.1. Działalność Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej na rzecz osób starszych.

W 2019 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tarnowie, w ramach priorytetu II „Programu Działań na Rzecz Osób Starszych w Mieście Tarnowie na lata 2015–2020”, podjął szereg działań mających na celu zapewnienie osobom starszym dostępu do dóbr i usług umożliwiających im pełne uczestnictwo w życiu społecznym.

1) Udzielanie przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tarnowie pomocy finansowej i rzeczowej osobom starszym, znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej.

Wysokość środków finansowych przeznaczonych na pomoc materialną i pozamaterialną dla osób starszych, wynikających z ustawy o pomocy społecznej, obrazuje poniższa tabela:

Lp.	Rodzaje świadczenia	Liczba osób powyżej 60 roku życia	Wysokość wypłaconych świadczeń w 2019 r. (w zł)
1.	Zasiłki stałe	197	964.521
2.	Zasiłki okresowe	118	132.372

3.	Zasiłki celowe	407	149.164
4.	Zasiłki celowe specjalne	285	94.911
5.	Składki na ubezpieczenie zdrowotne	162	78.802
6.	Pomoc rzeczowa (opał)	230	200.527
7.	Pomoc w formie posiłku lub świadczenia pieniężnego na zakup posiłku w ramach realizacji programu osłonowego „Pomoc Gminy Miasta Tarnowa w zakresie dożywiania na lata 2014-2020”	324	281.780

Źródło: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tarnowie

2) Zwiększenie liczby ośrodków wsparcia dziennego - domów dziennego pobytu i klubów samopomocy oraz klubów seniora.

Dom Pomocy Społecznej im. Świętego Brata Alberta w Tarnowie świadczy usługi opiekuńcze dla osób w nim niezamieszkujących (Dział - Dom Dziennego Pobytu). Z usług tego typu korzystają osoby o obniżonej sprawności psychofizycznej, które z uwagi na zaawansowany wiek, stan zdrowia lub skomplikowaną sytuację rodzinną wymagają wsparcia w organizacji życia codziennego. Osoby korzystające z tych usług mają zapewnione posiłki (śniadania, obiady), a także zajęcia rekreacyjno – kulturalne, zajęcia w ramach terapii zajęciowej, służące utrzymaniu sprawności psychofizycznej zgodnie z wiekiem, zajęcia nauki i obsługi komputera, terapię ruchem (zajęcia choreograficzne i taniec) oraz zabiegi fizykoterapeutyczne. Dział – Dom Dziennego Pobytu dysponuje 50 miejscami, które w 2019 r. były w pełni wykorzystane. Łącznie z oferty Domu skorzystało 62 osoby (w tym 59 po 60 roku życia).

Spółdzielnia Socjalna BioVitaMed prowadzi środowiskowy dom samopomocy typu C pod nazwą „Zielona Przystań”, w budynku przy ul. Piotra Skargi 29a, przeznaczony dla 25 osób wykazujących inne przewlekłe zaburzenia czynności psychicznych (osób z demencją starczą, otępieniem, zaburzeniami natury psychicznej, zaburzeniami adaptacyjnymi, organiczną zmianą nastrojów, a także chorobami Alzheimera i Parkinsona i innych) oraz od 2017 r. typ A przeznaczony dla 20 osób przewlekłe psychicznie chorych. Od 2019 r. Spółdzielnia Socjalna BioVitaMed poszerzyła swoją działalność i obecnie dysponuje 27 miejscami w typie C i 25 miejscami w typie A.

Celem działalności „Zielonej Przystani” jest przede wszystkim udzielenie wsparcia osobom mającym poważne trudności w życiu codziennym, wymagającym pomocy i opieki niezbędnej do życia w środowisku rodzinnym i społecznym, poprzez wspomaganie rozwoju psychofizycznego i społecznego, rozwój zainteresowania otaczającym światem, poznawanie rzeczy, zjawisk i procesów w nim zachodzących oraz związków przyczynowo - skutkowych, rozwój indywidualnych uzdolnień i zainteresowań, udział w życiu społecznym, utrzymanie dobrej kondycji psychicznej, maksymalne usprawnienie psychofizyczne oraz rehabilitację funkcji poznawczych. Zajęcia odbywają się w pracowniach: gospodarstwa domowego, samoobsługi, rękodzielniczo-plastycznej, rekreacyjno - rehabilitacyjnej i relaksacyjnej.

W 2019 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tarnowie wydał 23 nowe decyzje administracyjne, kierując uczestników do Środowiskowego Domu Samopomocy „Zielona Przystań” typ C (wszystkie osoby powyżej 60 roku życia) oraz 9 decyzji administracyjnych kierujących do uczestnictwa w Środowiskowym Domu Samopomocy „Zielona Przystań” typ A (z czego 5 osób korzystających jest powyżej 60 roku życia).

3) Zwiększenie dostępności do usług opiekuńczych.

Osobom samotnym, które z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymagają pomocy innych osób, a które są jej pozbawione, przyznawana jest pomoc w formie usług opiekuńczych lub specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi. Poniższa tabela przedstawia wysokość kwot wydatkowanych na ten cel oraz ilość osób objętych tym świadczeniem:

Lp.	Rodzaj świadczenia	Liczba osób powyżej 60 roku życia	Kwota wydatkowana w 2019 r. (w zł)
1.	Usługi opiekuńcze	494	3.557.934
2.	Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi	7	126.873

Źródło: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tarnowie

W 2019 r. podstawowe usługi opiekuńcze realizował podmiot:

- Polski Komitet Pomocy Społecznej ul. Wiejska 18/20, 00–490 Warszawa - w okresie od 1.01.2019 r. do 31.03.2019 r. na podstawie umowy zawartej w trybie określonym w ustawie Prawo zamówień publicznych, a w okresie od 1.04.2019 r. do 31.12.2019 r. na podstawie umowy zawartej w drodze ogłoszanego przez Prezydenta Miasta Tarnowa konkursu na realizację zadania publicznego pod tytułem: „Świadczenie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania w okresie od 1 kwietnia 2019 r. do 31 grudnia 2019 r.”

Usługi specjalistyczne dla osób z zaburzeniami psychicznymi były realizowane przez podmiot:

- Nadzieja Opieka Pielęgniarstwo Rehabilitacja Sp. z o.o., ul. Chopina 9, 62–510 Konin (lider konsorcjum) oraz Stowarzyszenie Opiekuńcze „Nadzieja”, ul. Kolorowa 6, 20–802 Lublin (członek konsorcjum) – w okresie od 1.01.2019 r. do 31.03.2019 r.
- Stowarzyszenie Opiekuńcze „Nadzieja” ul. Kolorowa 6, 20-802 Lublin – w okresie od 1.04.2019 r. do 31.12.2019 r. na podstawie umów zawartych w trybie określonym w ustawie Prawo zamówień publicznych.

Świadczenie w formie usług opiekuńczych obejmowało pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, pielęgnację oraz w miarę możliwości, zapewnienie kontaktów z otoczeniem, a w przypadku specjalistycznych usług opiekuńczych dostosowane było do szczególnych potrzeb wynikających z rodzaju schorzenia (choroba psychiczna).

4) Wprowadzenie usług w miejscu zamieszkania dla osób starszych po przebytej hospitalizacji, umożliwiającym dalsze funkcjonowanie w środowisku.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tarnowie w ramach realizowanych usług opiekuńczych świadczył pomoc w formie podstawowych usług opiekuńczych dla osób po przebytej hospitalizacji. Podejmowane przez opiekunki środowiskowe działania miały na celu dążenie do prawidłowej realizacji przez osoby starsze, które powrócą do środowiska zamieszkania po zakończonej hospitalizacji, stosownych zaleceń lekarskich, w tym: regularnego przyjmowania leków; przestrzegania terminów kontrolnych wizyt lekarskich; wykonywania zleconych badań i zabiegów. Realizacja usług opiekuńczych pozwala również na utrzymanie kontaktów społecznych oraz utrzymanie najbliższego otoczenia w czystości.

5) Zatrudnienie w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej asystenta osoby starszej.

W 2019 r. w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Tarnowie nie odnotowano zapotrzebowania na asystenta osoby starszej. Funkcję tę w wielu przypadkach pełnią opiekunki środowiskowe, które dają osobom starszym poczucie bezpieczeństwa.

6) Stworzenie kompleksowego zabezpieczenia osoby w okresie oczekiwania na umieszczenie w domu pomocy społecznej.

W czasie oczekiwania na miejsce w domu pomocy społecznej Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej organizuje w miejscu zamieszkania wsparcie w formie usług opiekuńczych.

7) Zapewnienie miejsc oraz utrzymanie standardu usług w domach pomocy społecznej prowadzonych przez Gminę Miasta Tarnowa.

Osoby wymagające całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, nie mogące samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu są kierowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tarnowie do domów pomocy społecznej. W 2019 r. na terenie miasta Tarnowa funkcjonowały dwa domy pomocy społecznej, w których przebywają osoby starsze:

- 1. Dom Pomocy Społecznej dla Osób Przewlekłe Somatycznie Chorych im. św. Brata Alberta w Tarnowie**, ul. Szpitalna 53 (organ prowadzący: GMT, liczba miejsc statutowych – 164, z czego 154 dla osób przewlekłe somatycznie chorych, a 10 dla osób w podeszłym wieku). Pensjonariuszami Domu są osoby o różnych schorzeniach i stopniu niepełnosprawności. Większość mieszkańców wymaga całkowitej pielęgnacji i opieki, karmienia, ubierania. Opiekę lekarską nad mieszkańcami sprawuje zatrudniony lekarz rodzinny.
- 2. Dom Pomocy Społecznej w Tarnowie**, ul. Czarna Droga 48 (organ prowadzący: GMT, liczba miejsc statutowych – 87 przeznaczonych dla osób w podeszłym wieku). Dom zapewnia swoim mieszkańcom zaspokojenie potrzeb bytowych, całodobową opiekę, rehabilitację i uczestnictwo w zajęciach terapeutycznych. W Domu przebywają osoby o różnych schorzeniach i stopniu niepełnosprawności.

Nazwa Domu	Liczba umieszczonych osób
Dom Pomocy Społecznej im. św. Brata Alberta w Tarnowie, ul. Szpitalna 53	35
Dom Pomocy Społecznej w Tarnowie, ul. Czarna Droga 48	22

Źródło: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tarnowie

W 2019 r. w domach pomocy społecznej na terenie miasta Tarnowa umieszczono 57 osób w wieku powyżej 60 lat.

Poza domami pomocy społecznej prowadzonymi przez Gminę Miasta Tarnowa, na terenie miasta prowadzą działalność dwa niepubliczne domy pomocy społecznej.

- 1. Dom Pomocy Społecznej dla Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnych Intelktualnie w Tarnowie**, ul. Robotnicza 4 (wyłoniony w drodze konkursu ofert na realizację zadania publicznego), prowadzony przez Zgromadzenie Sióstr Miłosierdzia św. Wincentego a Paulo (liczba miejsc statutowych – 80). Dom zapewnia całodobową opiekę, zaspokojenie potrzeb bytowych, opiekuńczych, edukacyjnych, religijnych i społecznych osobom niepełnosprawnym w stopniu znacznym i głębokim. Są to często osoby leżące lub poruszające się na wózkach inwalidzkich. Ze względu na małą zdolność adaptacyjną do zmiany otoczenia, osoby te przebywają w domu pomocy społecznej najczęściej przez całe życie. W 2017 r. Dom poszerzył swoją działalność o osoby dorosłe zmieniając tym samym nazwę na **Dom Pomocy Społecznej dla Dzieci, Młodzieży i Dorosłych Niepełnosprawnych Intelktualnie w Tarnowie**, ul. Robotnicza 4. W ramach posiadanych miejsc - 13 przeznaczono dla osób dorosłych. W 2018 r. Dom za zgodą Wojewody Małopolskiego zwiększył liczbę miejsc dla osób dorosłych i dysponował 65 miejscami dla dzieci i młodzieży i 15 miejscami dla osób dorosłych. W 2019 r. nastąpiła kolejna zmiana i zgodnie z decyzją Wojewody Małopolskiego od dnia 8 kwietnia 2019 r. Dom posiada 17 miejsc dla osób dorosłych i 63 miejsca dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie.
- 2. Dom Pomocy Społecznej dla Osób Dorosłych Niepełnosprawnych Intelktualnie** przy ul. Modrzejewskiej 48, prowadzony przez Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną Koło w Tarnowie – placówka dysponuje 17 miejscami statutowymi.

Wymienione Domy posiadają stałe zezwolenie Wojewody Małopolskiego na prowadzenie działalności. Niepubliczne domy pomocy społecznej są finansowane z dotacji pochodzącej z budżetu państwa. Organizacje prowadzące niepubliczne domy pomocy społecznej są wyłaniane w drodze postępowania konkursowego.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tarnowie kierował osoby wymagające całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności do domów pomocy społecznej na terenie innych powiatów.

Potrzeba taka wynikała z konieczności umieszczenia osoby w domach pomocy społecznej dla osób przewlekle psychicznie chorych, (za zgodą osoby zależnej oraz na skutek postanowień sądu), jak również ze względu na umożliwienie podtrzymania więzi rodzinnych w przypadku,

gdy najbliższa rodzina osoby zależnej wymagającej opieki instytucjonalnej, prowadzi swoje centrum życiowe poza miastem Tarnów i posiada możliwość partycypacji w kosztach utrzymania w domu pomocy społecznej.

W 2019 r. do domów pomocy społecznej na terenie innych powiatów skierowano 19 osób. Poniesiona w 2019 r. przez GMT odpłatność, za pobyt w domach pomocy społecznej na terenie innych powiatów wyniosła 3.120.750 zł.

8) Utworzenie i prowadzenie mieszkania chronionego dla osób starszych.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tarnowie w 2019 r. przeprowadził diagnozę, z której wynika, że na terenie miasta zasadne jest utworzenie mieszkania wspieranego dla osób w podeszłym wieku. Ta forma wsparcia pozwoli seniorom na pozostanie w środowisku, zaspakajanie własnych potrzeb przy jednoczesnym poczuciu bezpieczeństwa, które zapewni zespół terapeutyczno - wspierający i przynależności do grupy rówieśniczej co zapobiegać będzie poczuciu osamotnienia, a tym samym oddali konieczność umieszczenia w placówce instytucjonalnej.

9) Prowadzenie w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Tarnowie Punktu Informacyjnego dla Seniorów.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tarnowie prowadzi „Punkt Informacyjny dla Seniorów”, który ma na celu przeciwdziałanie marginalizacji, wykluczeniu cyfrowemu i poczuciu osamotnienia osób starszych, poprzez włączenie seniorów w życie społeczne Miasta, udzielanie informacji o sposobach i możliwościach uzyskania wsparcia oraz umożliwienie nabycia nowych kompetencji społecznych. Oferta Punktu skierowana jest do mieszkańców Miasta w wieku 50+ będących na emeryturze jak i aktywnych zawodowo. Wśród najważniejszych założeń działalności Punktu jest promowanie akcji organizowanych na rzecz tarnowskich seniorów oraz monitorowanie zasobów środowiska i proponowanie nowych form aktywizacji, wsparcia i pomocy.

W Punkcie tarnowscy seniorzy mogą uzyskać informacje i porady na temat:

- sposobów i możliwości uzyskania wsparcia w zakresie pomocy społecznej, m. in. kierowanie do domów pomocy społecznej, ośrodków wsparcia oraz przyznawanie usług opiekuńczych świadczonych w miejscu zamieszkania,
- wsparcie w zakresie psychicznych problemów starzenia się, w tym możliwość uzyskania porady prawnej lub psychologicznej,
- aktualnych wydarzeń, kursów, warsztatów, programów profilaktycznych, badań lekarskich itp., realizowanych na terenie Tarnowa,
- instytucji i organizacji działających na rzecz osób starszych, m.in.
 - klubów seniora,
 - uniwersytetów trzeciego wieku,
 - stowarzyszeń.

W 2019 r. z projektu skorzystało łącznie 123 osoby, z czego 96 powyżej 60 roku życia.

10) Praca socjalna prowadzona przez pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Tarnowie.

W 2019 r. w ramach pracy socjalnej pracownicy podjęli liczne działania prowadzące do:

- poprawy stanu zdrowia, poprzez:
 - pomoc w uzyskaniu świadczeń zdrowotnych,
 - pomoc w realizacji recept,
 - pomoc w załatwianiu wizyty lekarza w domu,
 - pomoc w rejestracji do lekarzy specjalistów,
 - współpracę z pracownikami placówek medycznych (lekarz, pielęgniarka środowiskowa),
 - edukację i profilaktykę w zakresie higieny zdrowotnej,
- zapewnienia opieki osobom starszym i niepełnosprawnym, poprzez:
 - działania na rzecz zapewnienia opieki osobie starszej lub niepełnosprawnej,
 - działania interwencyjne w sytuacjach zaniedbania,
 - działania interwencyjne: wezwanie pogotowia ratunkowego, policji, poszukiwanie rodziny osób wymagających opieki,
- wykorzystania uprawnień osób niepełnosprawnych, poprzez:
 - pomoc w uzyskaniu orzeczenia o stopniu niepełnosprawności,
 - pomoc w uzyskaniu skierowania na turnus rehabilitacyjny,
 - pomoc w uzyskaniu dofinansowań z NFZ, fundacji itp., do zakupu sprzętów medycznych,
- poprawy funkcjonowania osób z zaburzeniami psychicznymi, poprzez:
 - zapewnienie konsultacji psychiatrycznej / pomoc w rejestracji do lekarza psychiatry,
 - nawiązanie współpracy z Zespołem Leczenia Środowiskowego (bezpłatne wizyty domowe psychiatrów za zgodą osoby niepełnosprawnej),
 - monitorowanie procesu leczenia,
 - monitoring funkcjonowania w środowisku osoby z zaburzeniami psychicznymi,
 - kontakt z lekarzem i pracownikiem socjalnym szpitala psychiatrycznego,
 - wystąpienie do Poradni Zdrowia Psychicznego o wydanie zaświadczenia o stanie zdrowia klienta,
 - pomoc w sporządzeniu wniosku do Sądu o ubezwłasnowolnienie,
 - nawiązanie współpracy z rodziną osoby z zaburzeniami psychicznymi,
 - zawiadomienie Sądu o konieczności rozpoznania z urzędu sprawy przyjęcia do szpitala psychiatrycznego bez zgody klienta,
 - podejmowanie interwencji w środowisku na wniosek sąsiadów, spółdzielni mieszkaniowych w sprawie nieprawidłowego funkcjonowania w środowisku osób z zaburzeniami psychicznymi.

Nadmienić należy, że dnia 17 grudnia 2019 r. po raz siódmy zorganizowano „*Oplatek Maltański*” - Udział w spotkaniu wzięło 100 osób, wśród których obecne były także osoby samotne powyżej 60 roku życia. Organizatorem był Związek Polskich Kawalerów Maltańskich oraz Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tarnowie, którym wsparcia udzielili również liczni darczyńcy. Honorowy patronat nad wydarzeniem objął JE ks. Andrzej Jeż Biskup Tarnowski oraz Prezydent Związku Polskich Kawalerów Maltańskich Jerzy Baehr.

Ponadto Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje projekty socjalne skierowane do osób starszych:

„Punkt Informacyjno - Konsultacyjny dla Osób Niepełnosprawnych” - skierowany do wszystkich osób niepełnosprawnych mieszkających na terenie Miasta Tarnowa, ich rodzin oraz przyjaciół. Zadaniem Punktu jest aktywizacja społeczna i zawodowa, przeciwdziałanie marginalizacji i poczuciu osamotnienia osób niepełnosprawnych, a także wspieranie rodzin i przyjaciół osób niepełnosprawnych w sprawowaniu codziennej opieki i pielęgnacji. W punkcie można otrzymać informacje na temat form pomocy, instytucji działających na rzecz osób niepełnosprawnych a także aktualności dotyczących lokalnych wydarzeń. W 2019 r. punkt objął wsparciem 110 osoby z tego 58 powyżej 60 roku życia.

„S.O.S. dla Życia” – projekt socjalny skierowany do samotnych osób starszych i niepełnosprawnych, otwarty na potrzeby całej tarnowskiej społeczności, nie tylko dla osób korzystających na co dzień ze świadczeń z pomocy społecznej. Głównym celem projektu socjalnego jest usprawnienie pracy służb medycznych podczas akcji ratunkowych, przeprowadzanych w mieszkaniu samotnej osoby starszej/niepełnosprawnej, poszerzenie zakresu form wsparcia, świadczonych przez MOPS w Tarnowie oraz przeciwdziałanie poczuciu osamotnienia i bezradności osób starszych/niepełnosprawnych.

W 2019 r. w ramach Projektu Ośrodek przekazał osobom starszym 50 kart informacyjnych wraz z opakowaniem.

2.2.2. Dom Pomocy Społecznej w Tarnowie przy ul. Czarna Droga 48.

Dom jest placówką o zasięgu ponadgminnym, zapewnia całodobową opiekę osobom, które ze względu na wiek i stan zdrowia nie są w stanie samodzielnie funkcjonować w środowisku. Dysponuje 87 miejscami przeznaczonymi dla osób starszych. Dom świadczy usługi bytowe, opiekuńcze i wspomagające dostosowane do indywidualnych potrzeb mieszkańców.

W ramach usług wspomagających, mieszkańcy mają do dyspozycji gabinet ze sprzętem do rehabilitacji. Seniorzy Domu mogą uczestniczyć w różnych formach terapii zajęciowej. Zajęcia mają charakter indywidualny oraz grupowy i obejmują: muzykoterapie, kulturoterapię, malarstwo, prace ręczne, sylwoterapię, teatroterapię, biblioterapię, kinezyterapię itp.

W minionym roku mieszkańcy brali również udział w:

- spotkaniach okolicznościowych w ramach integracji międzypokoleniowej z uczniami szkół podstawowych i ponadgimnazjalnych: zabawie karnawałowej, majówce, zabawie

- andrzejkowej, występach artystycznych, pożegnaniu jesieni przy ognisku, w ramach wolontariatu,
- biesiadzie integracyjnej dla mieszkańców Domu, podopiecznych z zaprzyjaźnionych domów pomocy społecznej i seniorów z Tarnowa zorganizowanej dzięki wsparciu sponsorów,
 - projekcie realizowanym w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Tarnowie, Filia Nr 8 pn. „Książka na telefon”,
 - biesiadach organizowanych przez zaprzyjaźnione domy pomocy społecznej w powiecie Tarnowskim,
 - wycieczkach turystycznych i imprezach kulturalnych organizowanych dla mieszkańców Tarnowa: spektaklach w Teatrze im. L. Solskiego w Tarnowie, Tarnowskim Tygodniu Seniora, obchodach Małopolskich Dni Niepełnosprawnych.

W celu polepszenia standardu świadczonych usług w 2019 r. poniesiono wydatki na:

- remonty w kwocie 47.984 zł. Obejmowały one prace remontowe w pomieszczeniach zaplecza gospodarczego oraz częściową wymianę instalacji wodnej DPS,
- zakupy w kwocie 109.794 zł. Wymieniono wyeksploatowane urządzenia w tym: maszynę do czyszczenia podłóg, zakupiono łóżka rehabilitacyjne z materacami przeciwodleżynowymi, generator dwutlenku chloru, odzież i pościel dla mieszkańców.

2.2.3. Dom Pomocy Społecznej im. Świętego Brata Alberta w Tarnowie.

DPS im. Świętego Brata Alberta w Tarnowie jest miejską jednostką organizacyjną o zasięgu ponadgminnym. DPS dysponuje 154 miejscami dla osób przewlekle somatycznie chorych oraz 10 miejscami dla osób w podeszłym wieku. Działalność Domu łączy całodobową opiekę nad mieszkańcami DPS oraz świadczenie usług opiekuńczych w Dziennym Domu Pobytu dla mieszkańców Tarnowa, którzy nie zamieszkują w DPS.

Dom dysponuje 50 miejscami dziennego pobytu. Jest to forma pomocy w trybie dziennego wsparcia dla osób, które ze względu na wiek, chorobę lub niepełnosprawność wymagają częściowej opieki i pomocy w zaspokajaniu niezbędnych potrzeb życiowych.

W stacjonarnej placówce, oprócz sprawowania całodobowej opieki oraz zaspokajania niezbędnych potrzeb bytowych i opiekuńczych, prowadzona jest działalność rehabilitacyjna i terapeutyczna. Dla mieszkańców Domu i podopiecznych dziennego wsparcia do dyspozycji są sale gimnastyczne wyposażone w specjalistyczny sprzęt do ćwiczeń, a dla mieszkańców Domu także gabinet rehabilitacji, fizykoterapii i masażu, co sprzyja podnoszeniu sprawności fizycznej i utrzymaniu dobrej kondycji. Wszystkie osoby korzystające z usług Domu mogą uczestniczyć w różnorodnych formach terapii zajęciowej. Zajęcia mają charakter indywidualny oraz grupowy i obejmują: arterapię, silwoterapię, ergoterapię, muzykoterapię, biblioterapię i ludoterapię. Dodatkowo dla podopiecznych Dziennego Domu Pobytu, prowadzone są zajęcia komputerowe w specjalnie przystosowanej i wyposażonej pracowni komputerowej. Mieszkańcom Domu, dzięki organizacji wycieczek i wyjść do placówek kulturalnych, stwarza się szansę na nawiązywanie i utrzymywanie nowych kontaktów społecznych.

W 2019 r., w ramach integracji międzypokoleniowej, zorganizowano wiele spotkań m.in.:

- XVIII Majówka integracyjna p.n. „Dozwolone od lat osiemnastu – szalone lata sześćdziesiąte”, w której udział wzięli: Społeczność Domu, DDP, ZOL-u, Seniorzy miasta Tarnowa, członkowie PZERiI, TWK, Seniorzy z zaprzyjaźnionych Domów Pomocy Społecznej, a także grupa taneczna i wokalna z Pałacu Młodzieży,
- Spotkania i spektakle w Teatrze im. Ludwika Solskiego w Tarnowie,
- Cykl spotkań w klubie „Miszmasz”- klub dyskusyjny z elementami biblioterapii prowadzony przez panią bibliotekarkę zatrudnioną w Miejskiej Bibliotece Publicznej,

Ważnym elementem pracy z podopiecznymi Domu jest pielęgnowanie tradycji tj. uroczyste obchodzenie świąt, urodzin i innych ważnych wydarzeń z życia podopiecznych. Wszystkie wydarzenia dotyczące działalności i życia Domu są uwieczniane na fotografiach, a następnie publikowane na stronie internetowej placówki.

W 2019 roku w celu podniesienia standardu usług w Domu kontynuowano remont pokoi mieszkalnych - koszt modernizacji pokoi wraz z wymianą instalacji oraz projektem wyniósł 135.000 zł. Dokonano doposażenia i wymianę sprzętu rehabilitacyjnego m.in. aparaty do laseroterapii, elektroterapii, magnetoterapii, ultradźwięków lampa Sollux, aparat do drenażu limfatycznego, krzesło do masażu, tor do nauki chodzenia, rotor kończyn górnych, osprzęt do UGULA, lustro rehabilitacyjne (korekcyjne), rower rehabilitacyjny poziomy, bieżnia elektryczna, orbitrek, wioślarz hydrauliczny oraz wymianę i doposażenie pokoi mieszkalnych. Zakupiono i wymieniono m.in. 84 łóżka rehabilitacyjne sterowane pilotem, krzesła, stoliki i szafki za kwotę 414.689 zł w tym dotacja Wojewody 305.000 zł.

W ubiegłym roku zakupiono samochód osobowy Ford Transit do przewozu niepełnosprawnych mieszkańców Domu za kwotę 169.986 zł, w tym dotacja PEFRON 80.000 zł. Wykonano nową instalację elektryczną wraz z montażem nowych suszarek w pralni oraz nową instalację gazową wraz z montażem nowych kociołków warzelnych za kwotę 75.030 zł. Prace te związane były z koniecznością wyłączenia z użytkowania starej kotłowni parowej, produkującej parę technologiczną na potrzeby kuchni i pralni. Zadanie to współfinansowane również było z dotacji środków Wojewody.

2.2.4. Międzysiedlowe Centra Aktywności Senioralnej.

Zadanie pn.: „Prowadzenie Międzysiedlowych Centrów Aktywności Senioralnej” w 2019 r. realizowane było przez Stowarzyszenie Medycyna Polska – lider projektu, Katolickie Centrum Edukacji Młodzieży KANA, Stowarzyszenie „Senior Na Czasie” oraz Stowarzyszenie „KANON”. W ramach zadania utworzono 4 Centra Aktywności Senioralnej zlokalizowane blisko miejsc zamieszkania osób starszych. Głównym zadaniem jest podnoszenie aktywności społecznej i fizycznej osób starszych. Seniorzy uczestniczą w warsztatach komputerowych, językowych, artystycznych, zajęciach tanecznych, Pilates/Fitness/Zumba, usprawniających z fizjoterapeutą, zajęciach na basenie, spotkaniach z ciekawymi ludźmi, imprezach i wyjazdach integracyjnych. W ramach zadania zorganizowano obchody VII Tygodnia Tarnowskiego Seniora oraz VII Dnia Seniora. Ponadto odbyły się kampanie pn.: „SOS dla życia”, „Nie daj się oszukać”, przygotowano również

odblaski z hasłem „Widzimy się” i logo MCAS , które były rozdawane seniorom podczas spotkań klubowych, a seniorzy przekazywali je również swoim sąsiadom, członkom rodziny. Kluby działające w ramach wszystkich 4 Centrów były czynne 5 razy w tygodniu przez minimum 4 godzinny dziennie. Kwota dotacji z budżetu GMT wyniosła 400.000 zł, natomiast wkład osobowy organizacji to 43.850 zł.

2.2.5. Klub Seniora

Zadanie pn.: „Prowadzenie Klubu Seniora” realizowane przez Fundacja „Auxilium” odbywało się na terenie osiedla Gumniska-Zabłocie. Realizowane działania miały na celu przeciwdziałanie osamotnieniu i marginalizacji osób starszych, zagospodarowanie czasu wolnego osobom po aktywności zawodowej oraz zwiększenie ich aktywności i uczestnictwa w życiu społecznym. Seniorzy brali udział w wyjściach do kina i teatru, muzeum, na wystawę, zajęciach z zakresu kultury fizycznej, spotkaniach z ciekawymi ludźmi oraz z przedstawicielami służby zdrowia, wyjazdach integracyjnych, kulturalnych, wycieczkach turystyczno-rekreacyjnych. W zadaniu uczestniczyło 33 seniorów. Kwota dotacji z budżetu GMT- 60.000 zł.

2.2.6. Centrum Rehabilitacji Społecznej i Zawodowej.

Zakład Aktywności Zawodowej „Słoneczne Wzgórze” znajduje się przy ul. Sanguszków 28 A. Centrum jest placówką zajmującą się zatrudnianiem osób niepełnosprawnych, a także rehabilitacją zawodową, społeczną i leczniczą oraz przygotowaniem do podjęcia zatrudnienia zarówno na otwartym jak i chronionym rynku pracy. W każdym roku działalności Centrum zwiększa zatrudnienie osób niepełnosprawnych, w 2019 r. zatrudniano 38 osób niepełnosprawnych (18 osób z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności oraz 20 osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności). W ramach prowadzonej działalności Centrum sukcesywnie poszerza ofertę świadczonych usług. Aktualnie świadczone są usługi hotelarskie, gastronomiczne, cateringowe, rehabilitacyjne czy też organizacja szkoleń i konferencji oraz oprawa obrazów. Tym samym osoby niepełnosprawne zatrudnione w ZAZ zyskują możliwość rozwoju zawodowego w nowych, niedostępnych dotąd branżach. Miniony rok był również kolejnym etapem realizacji projektu „Od Bierności do Aktywności Zawodowej” współfinansowanego ze środków RPO, którego celem jest rehabilitacja społeczno-zawodowa osób niepełnosprawnych z subregionu tarnowskiego. Środki finansowe GMT - 275.000 zł.

2.2.7. Subregionalne Centrum Wsparcia Opiekunów Nieformalnych Osób Niesamodzielných.

Subregionalne Centrum Wsparcia Opiekunów Nieformalnych Osób Niesamodzielných Bezpieczna Przystań przy ul. Sanguszków 28A dysponuje 15 miejscami dla osób niesamodzielných i zapewnia całonocowy pobyt do 14 dni (w szczególných przypadkach istnieje możliwość przedłużenia tego okresu do 21 dni) w przypadku braku możliwości sprawowania opieki przez ich opiekunów. Centrum koordynuje również opiekę środowiskową i wsparcie w domach osób niesamodzielných, które ze względu na

przeciwwskazania lekarskie nie mogą zostać przewiezione do placówki. W budynku jest również ulokowana wypożyczalnia sprzętu rehabilitacyjnego i pielęgnacyjnego, który wypożyczany jest bezpłatnie. Opiekunowie osób niesamodzielnych otrzymują wsparcie w postaci warsztatów, szkoleń, grup wsparcia i indywidualnego poradnictwa. W 2019 r. z usług oferowanych przez Centrum skorzystało 462 opiekunów osób niesamodzielnych, z opieki w ośrodku skorzystało 170 osób, w tym 4 osoby, które zostały objęte opieką i wsparciem w domu. Zawarto 638 umów na wypożyczenie sprzętu rehabilitacyjno-pielęgnacyjnego. Pod koniec ubiegłego roku odbyła się konferencja „Oferowane formy wsparcia w ośrodku Bezpieczna Przystań”. Zorganizowano również warsztaty pn.: „Opieka nad osobą z demencją”.

W 2019 roku Urząd Miasta Tarnowa, miejskie jednostki organizacyjne, organizacje pozarządowe prowadzące działalność na rzecz osób niepełnosprawnych we współpracy z warsztatami terapii zajęciowej, środowiskowymi domami samopomocy, domami pomocy społecznej, tarnowskimi szkołami i przedszkolami wspólnie zorganizowali „Małopolskie Dni Osób z Niepełnosprawnościami”. Święto obchodzone było w dniach 17 - 24 czerwca 2019 r. i zorganizowane zostało przy wsparciu finansowym Województwa Małopolskiego. W wydarzeniach uczestniczyły także organizacje pozarządowe, podmioty i instytucje działające na rzecz osób niepełnosprawnych z powiatów tarnowskiego, dąbrowskiego i brzeskiego.

Głównymi wydarzeniami organizowanymi podczas przedsięwzięcia były: Integracyjna Gra Terenowa, która zainaugurowała obchody oraz zawody sportowe i zabawy, Warsztaty pn. „Niepełnosprawność wyzwaniem naszych czasów”, podczas których odbył się wykład otwarty dla mieszkańców Subregionu Tarnowskiego pt. „Dlaczego boli kręgosłup i jak możemy temu zaradzić” połączony z warsztatami z wykorzystaniem specjalnego stroju – symulatora niepełnosprawności fizycznej i starości, Konkurs wokalny „Tarnów ma głos”, Piknik integracyjny na tarnowskich błoniach oraz Biesiada bez granic w tarnowskim amfiteatrze. Ponadto w szkołach i przedszkolach odbywały się konkursy recytatorskie, turnieje sportowe, zabawy taneczne, gry terenowe, warsztaty plastyczne i spotkania integracyjne. We wszystkich imprezach udział wzięło łącznie ponad 1.500 osób.

Koszt prowadzenia i utrzymania placówek w 2019 r. to 2.180.244 zł, w tym środki GMT - 1.808.659 zł oraz środki finansowe otrzymane w ramach współfinansowania ze środków UE - 371.584 zł.

2.2.8. Realizacja Programu Karta Tarnowskiego Seniora.

Program „Karta Tarnowskiego Seniora” jest elementem polityki prosenioralnej realizowanej przez Gminę Miasta Tarnowa od czerwca 2014 r. Program adresowany jest do wszystkich osób w wieku 65+ zameldowanych na terenie Tarnowa. Ma on na celu przede wszystkim wzmocnienie kondycji materialnej seniorów, umożliwiając im korzystanie z szerokiej oferty usług na preferencyjnych finansowo warunkach, a także zachęcenie seniorów do korzystania z różnorodnych i interesujących form spędzania wolnego czasu. Karta Tarnowskiego Seniora uprawnia do korzystania z ulg i zniżek, które oferowane są przez instytucje miejskie oraz podmioty zewnętrzne, komercyjne w kategoriach: edukacja i rozwój,

sport i rekreacja, kultura i rozrywka, usługi medyczne, apteki, usługi motoryzacyjne, gastronomia i hotelarstwo, doradztwo, Internet, usługi różne. Na szczególną uwagę zasługują zniżki oferowane przez Teatr im. Ludwika Solskiego, Muzeum Okręgowe, Tarnowskie Centrum Kultury, BWA, Centrum Sztuki Mościce, Miejską Bibliotekę Publiczną, a także Tarnowski Ośrodek Sportu i Rekreacji, ponieważ tarnowscy seniorzy najchętniej korzystają z oferty tych instytucji. Szczegółowy wykaz ulg i zniżek znajduje się na stronie internetowej dedykowanej seniorom.

W 2019 r. Kartę Tarnowskiego Seniora otrzymało 785 osób, a od początku Programu do grudnia 2019 r. wydano 3.554 kart.

2.3. Priorytet III.: Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu osób starszych poprzez integrację międzypokoleniową, aktywizację i rozwój zainteresowań osób starszych.

Cele szczegółowe:

1. Stymulowanie osób starszych do partycypacji w życiu publicznym.
2. Budowanie pozytywnego wizerunku osoby starszej w społeczeństwie.
3. Promowanie i wzmacnianie integracji i współpracy międzypokoleniowej.

Wskaźnik	Wartość wskaźnika
Liczba słuchaczy Uniwersytetów Trzeciego Wieku funkcjonujących na terenie Tarnowa	321*
Liczba uczestników szkoleń dotyczących kompetencji cyfrowych	108
Liczba zadań publicznych w obszarze polityki senioralnej zleconych organizacjom pozarządowym	4
Wysokość środków przeznaczonych z budżetu GMT na realizację zadań z obszaru polityki senioralnej	521.910 zł

* Liczba zapisanych słuchaczy

Źródło: Wydział Zdrowia i Polityki Społecznej UMT

2.3.1. Rozwój i upowszechnianie umiejętności cyfrowych tarnowskich seniorów.

Zadanie pn.: „Rozwój i upowszechnienie umiejętności cyfrowych tarnowskich seniorów” realizowane było przez organizację pozarządową Stowarzyszenie „Miasta w Internecie” wyłonioną w drodze otwartego konkursu ofert. Zadanie polegało na prowadzeniu zajęć edukacyjnych mających na celu przeciwdziałanie wykluczeniu cyfrowemu mieszkańców Tarnowa w wieku powyżej 55 roku życia oraz udzielano porad dotyczących korzystania

z komputera z których skorzystało ponad kilkadziesiąt osób. W 2019 r. przeprowadzono 37 zajęć edukacyjnych z zakresu korzystania z komputera i Internetu, w których wzięło udział 58 osób. Kwota dotacji z budżetu GMT wyniosła 19.985 zł.

2.3.2. Tarnowska Rada Seniorów.

Tarnowska Rada Seniorów (TRS) w 2019 r. pracowała w 12-osobowym składzie z udziałem przedstawicieli organizacji i stowarzyszeń działających na rzecz seniorów na terenie miasta Tarnowa. Skład Rady:

Przewodnicząca: Lidia Jaźwińska

Wiceprzewodnicząca: Grażyna Kondracka

Sekretarz: Maria Gogojewicz-Pęcherek

Członkowie: Maria Halina Gawle, Ludwika Gawron, Zofia Grzywacz, Maria Kanior, Danuta Kisielewska, Barbara Koprowska (do 31.01.2019 r.), Jakub Kwaśny (od 31.01.2019 r.), Maria Papuga, Barbara Sierakowska-Karczewska, Piotr Wójcik.

W związku z wygaśnięciem mandatu Radnej Rady Miejskiej Pani Barbary Koprowskiej, zgodnie z uchwałą Rady Miejskiej z dnia 31.01.2019 r. do składu TRS powołano Pana Jakuba Kwaśnego.

W ramach dobrych praktyk, dla wzmocnienia działalności Rady działały cztery zespoły współpracowników, powołanych do realizacji zadań wynikających z przyjętego rocznego planu pracy Rady. Działały w nich osoby reprezentujące środowiska senioralne, które nie miały swoich przedstawicieli w Radzie, a także przedstawiciele organizacji, stowarzyszeń i instytucji działających na rzecz seniorów. Osoby te, uczestniczyły w posiedzeniach Rady jako referujący określone zadania, przedstawiające wyniki prac zespołów z prawem głosu doradczego. W 2019 roku zespół ten liczył 10 osób i był dodatkowym wsparciem działań Rady. Były to zespoły do spraw badań ankietowych, wizerunku i promocji, współpracy z instytucjami i środowiskami działającymi na rzecz seniorów, rozwiązywania problemów środowisk senioralnych.

Zgodnie z założeniami statutowymi TRS stanowi ciałem o charakterze inicjatywnym, doradczym i konsultacyjnym, przedstawiciele Rady uczestniczyli w tworzeniu ram i kierunków dla polityki senioralnej w Mieście.

Rada ma charakter apolityczny i neutralny. Realizując swoje zadania jest otwarta na partnerstwo i współpracę ze wszystkimi organizacjami działającymi na rzecz seniorów oraz innymi środowiskami senioralnymi, dla wspólnego rozwiązywania problemów senioralnych, tworzenia godnych warunków życia osób starszych w mieście, a przede wszystkim przełamywania stereotypów na temat seniorów i starości, w tym budowanie ich autorytetu.

Rada i reprezentujące ją wszystkie środowiska senioralne były uczestnikami najważniejszych wydarzeń w mieście (patriotycznych, kulturalnych, sportowych, rocznicowych). Pozwalało to na umacnianie wielopokoleniowego dialogu, a jednocześnie zmieniało pogląd na temat seniorów i aktywności wieku senioralnego.

Priorytetowe działania Tarnowskiej Rady Seniorów w 2019 roku to:

1. Dalsze umacnianie instytucjonalnego i merytorycznego rozwoju tarnowskich środowisk senioralnych ich konsolidacja, a przede wszystkim zwrócenie uwagi na osoby starsze mniej aktywne, niesamodzielne, wymagające nie tylko integracji, ale także opieki. Informowanie o dostępnych systemach teleopieki.

2. Szeroko pojęte rzecznictwo interesów tarnowskich seniorów wobec władz miasta oraz instytucji i organizacji działających na rzecz seniorów. Poprawa dostępności do informacji o działaniach podejmowanych dla seniorów oraz komunikacji społecznej wewnętrznej i zewnętrznej w poszczególnych środowiskach senioralnych.
3. Promocja aktywności społecznej i obywatelskiej, wolontariatu osób starszych oraz solidarności wewnątrzpokoleniowej i międzypokoleniowej pn. „AKTYWNOŚĆ NIE IDZIE NA EMERYTURĘ”. Diagnoza potrzeb kulturalno-społecznych seniorów.
4. Poprawa wizerunku i pozycji osób starszych w rodzinie i lokalnej społeczności, we współpracy z Młodzieżową Radą Miejską w Tarnowie oraz innymi organizacjami i stowarzyszeniami.
5. Edukacja seniorów w zakresie zdrowia, bezpieczeństwa, przeciwdziałania wykluczeniu
6. Prezydium Rady dbało o właściwą promocję i prestiż Rady w środowisku działania. Reprezentowało Radę na zewnątrz, utrzymywało kontakt z władzami samorządowymi miasta, radnymi Rady Miejskiej, przedstawicielami różnych organizacji, stowarzyszeń i instytucji działających na terenie miasta, a przede wszystkim z wszystkimi środowiskami senioralnymi w mieście. Na bieżąco dokonywało oceny aktywności i skuteczności pracy TRS oraz jej poszczególnych członków.

Wszelkie koszty finansowe związane z działalnością TRS, delegacjami, przygotowaniem posiedzeń, spotkań Prezydium, zespołów roboczych, działalnością reprezentacyjną, ponoszą samodzielnie członkowie i Prezydium Rady. Dotyczyło to także ważnych prestiżowych dla Rady wyjazdów na narady, konsultacje, seminaria organizowane przez podmioty zewnętrzne (m.in. Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Ogólnopolskie Porozumienie Rad Seniorów, spotkania z Radami Seniorów innych miast, Urząd Marszałkowski). Obsługę administracyjno-biurową, pomoc organizacyjną w zakresie bazy na posiedzenia Rady, wysyłania zaproszeń, dokumentów dla członków Rady zabezpieczał Referat Polityki Społecznej w Wydziale Zdrowia i Polityki Społecznej. Pomoc w zakresie promocji Wydział Komunikacji Społecznej.

TRS odwiedziła wszystkie środowiska senioralne na terenie miasta. Na bieżąco uczestniczyła w wielu wydarzeniach i przedsięwzięciach przez nich organizowanych. Prezydium i Rada posiadają pełne rozeznanie na temat działalności Klubów Seniora działających w ramach MCAS, a także przy parafiach i innych stowarzyszeniach, UTW przy PWSZ, PZERI, PKPS oraz innych organizacji działających na rzecz seniorów. W tej kwestii prowadzony jest bieżący i systematyczny monitoring.

Przewodnicząca TRS w 2019 roku systematycznie odwiedzała, bądź uczestniczyła w organizowanych przez środowiska senioralne, domy pomocy społecznej czy inne placówki wydarzeniach. Reprezentowała TRS w 29 wydarzeniach zewnętrznych organizowanych przez inne podmioty. Odbywała systematyczne rozmowy ze środowiskami działającymi na rzecz seniorów, a także z radnymi Rady Miejskiej. Czuwała nad systematycznością dyżurów, w których sama także uczestniczyła. Dbała o wizerunek tarnowskich seniorów w mediach lokalnych i ogólnopolskich.

Dobre praktyki:

1. Integracja środowisk senioralnych.
2. Karta Tarnowskiego Seniora – upowszechnianie i promowanie.
3. Dyżury dla seniorów i ich rodzin w poszczególnych środowiskach senioralnych.
4. Szeroko pojęta edukacja seniorów w zakresie profilaktyki zdrowia i bezpieczeństwa. Propagowanie zdrowego stylu życia. Warsztaty, wykłady, spotkania, rajdy, aerobik, zajęcia sportowo-rekreacyjne, piesze wycieczki. Utworzenie Klubu Zdrowego i Aktywnego Seniora.
5. Utworzenie programu pt. „Senior na czasie” w lokalnej TV STARnowa.
6. DOMOWY WOLONTARIAT. Rozwijający się senioralny wolontariat. Współpraca z Domami Pomocy Społecznej przy ul. Szpitalnej i ul. Czarna Droga, Środowiskowym Domem Samopomocy „Zielona Przystań”.
7. Program KULTURA DLA SENIORA – współpraca z placówkami kultury w mieście. Udział w przedsięwzięciach organizowanych przez te placówki ze zniżkami dla seniorów. Udostępnianie miejsca na działania o charakterze kulturalnym przez seniorów (teatr PIN, zespoły wokalne, wokально-muzyczne). Opieka merytoryczna nad nimi.
8. Program „KINO DLA SENIORA” – specjalne dopołudniowe seanse filmowe w Kinie Marzenie dla seniorów – bilet za „piatkę”.
9. Muzealny Salon III Wieku – cotygodniowy cykl spotkań w Muzeum Okręgowym w Tarnowie.
10. Program „ŁĄCZYMY POKOLENIA” – realizowany w UTW i MCAS. Wspólne spotkania, warsztaty, udział w imprezach przedszkolnych, szkolnych i senioralnych.
11. Akcja „Żyję aktywnie i twórczo” – konkurs dla seniorów poetów i kochających fotografię.
12. Aktywny udział w wydarzeniach organizowanych na terenie miasta, m.in. Kampania „Biała Wstążka”, Piknik „Babie lato”, Małopolskie Dni Osób z Niepełnosprawnościami, Artystyczne Lato w Amfiteatrze, Tarnowski Tydzień Seniora i Gala Seniora.
13. Własna strona na portalu społecznościowym. Szeroka lokalna promocja działalności seniorów.
14. Promocja działań Rady poprzez odbywanie zebrań Rady i jej Prezydium w różnych środowiskach senioralnych, w których pełnią one rolę gospodarzy.
15. Własna formuła odznaczeń i wyróżnień opracowana i wdrożona w życie TRS .
16. Udział w akcjach i programach ogólnopolskich, m.in. Ogólnopolskie Senioralia Kraków 2019, Ogólnopolska Akcja „Stop manipulacji – nie kupuj na prezentacji”, Ogólnopolska konferencja „Starość – problem społeczny”.
17. Popularyzacja bardzo cennej inicjatywy dydaktyczno-wychowawczej „Wehikuł Czasu”.
18. Kontynuacja kampanii „Za Starość Waszą i Naszą” – realizowaną przez Rzecznika Praw Obywatelskich.
19. Udział w akcji „Paczka dla bohatera” oraz „Wzbogacać kulturę”.

20. W okresie sprawozdawczym rozpatrywano sprawy o charakterze interwencyjnym oraz wspierającym. 4-krotnie opiniowano pozytywnie wnioski różnych organizacji o dofinansowanie projektów na rzecz seniorów, jak też starania indywidualnych starszych osób o rozwiązanie ich trudnych sytuacji życiowych.
21. Opiniowano materiały kierowane do komisji sejmowych, a dotyczące działalności Rad Seniorów.

Sporo czasu poświęcono na stworzenie systemu zintegrowanej informacji dla seniorów. Uruchomiono stronę TRS na Facebooku, gdzie znajdują się wszystkie najciekawsze wydarzenia senioralne, informacje i komunikaty. Bardzo dużą pomoc w tym zakresie TRS otrzymuje od Niezależnego Serwisu Informacyjnego KADR. Promuje on seniorów zarówno na Facebooku jak i stronie www.niezaleznyserwiskadr.com.pl, na ogólnopolskich portalach senioralnych i społecznościowych oraz zagranicznych. Nowością jest program „Senior na czasie” w lokalnej telewizji STARnowaTV.

2.3.3. Realizacja zadań z obszaru sportu.

W 2018 r. z miejskiej bazy sportowo-rekreacyjnej w ramach Karty Tarnowskiego Seniora skorzystało łącznie 6.677 osób. Do wstępów ulgowych za korzystanie z obiektów GMT dopłaciła 25.995 zł.

Gmina Miasta Tarnowa udzielała również wsparcia na realizację zadań sportowych przeznaczonych dla osób w różnym wieku, w tym również dla osób starszych a także zapewnia ułatwiony dostęp dla seniorów do bazy sportowo – rekreacyjnej poprzez stosowanie preferencyjnych opłat za korzystanie z usług po okazaniu Karty Tarnowskiego Seniora.

Według danych przekazanych przez Tarnowski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Tarnowie, w 2019 r. do obiektów należących do miejskiej bazy sportowo–rekreacyjnej w ramach Karty Tarnowskiego Seniora odnotowano 11.691 wejść. Do wstępów ulgowych za korzystanie z obiektów GMT dopłaciła 78.898,50 zł. Gmina Miasta Tarnowa udzielała również wsparcia na realizację zadań sportowych przeznaczonych dla osób w różnym wieku, w tym również dla osób starszych.

Lp.	Oferent	Opis zadania i termin realizacji	Liczba uczestniczących osób starszych
1.	PTG Sokół Świat Pracy	Organizacja XV Biegu Sanguszków 12 maja 2019 r.	35
2.	Stowarzyszenie Sportowe „Sokół” Tarnów	Organizacja „Rowerowego Rajdu Sokołów Dookoła Tarnowa” 26 maja 2019 r.	17
3.	Stowarzyszenie Sportowe „Sokół” Tarnów	Realizacja VI Biegu na Zamek po Miecz Spycymira, przeznaczonego dla dzieci, młodzieży i osób dorosłych 19 maja 2019 r.	34
4.	Stowarzyszenie Sportowe „Sokół” Tarnów	Realizacja Cyklu zawodów kolarskich na rowerach górskich MTB pn. XXV Puchar Tarnowa MTB maj - wrzesień 2019 r.	40

*Sprawozdanie z realizacji „Programu Działań na Rzecz Osób Starszych
w Mieście Tarnowie na lata 2015-2020” w 2019 roku*

5.	Tarnowskie Towarzystwo Krzewienia Kultury Fizycznej	Organizacja zajęć wakacyjnych pn. „Aktywny Senior”, przeznaczonych dla osób starszych, pozostających w okresie wakacji w mieście 1 czerwca – 31 sierpnia 2019 r.	35
6.	Stowarzyszenie Sportowe „Sokół” Tarnów	V Bieg Trzeźwości 25 sierpnia 2019 r.	23
7.	Stowarzyszenie Sportowe „Sokół” Tarnów	Organizacja „Rowerowego Rajdu Solidarności” 25 sierpnia 2019 r.	20
8.	Stowarzyszenie Sportowe „Sokół” Tarnów	Organizacja imprezy pn. „5-lecie Parku Biegowego „Marcinka” – grudzień 2019 r. – zawody biegowe i rowerowe	23
9.	Stowarzyszenie Sportowe „Sokół” Tarnów	Realizacja XXVIII Tarnowskiego Biegu Leliwitów 28 października 2019 r.	45
10.	Stowarzyszenie Sportowe „Sokół” Tarnów	Realizacja zadania pn. XXIII Bieg Sokołów z okazji Święta Niepodległości – 11 listopada 2019	53
11.	Fundacja Kocham Góry	Realizacja zadania pn. Tarnowska Dyszka – bieg uliczny – 27 października 2019 r	123
Razem:			448

Źródło: Wydział Sportu UMT

2.3.4. Realizacja zadań z obszaru kultury.

W Tarnowie większość działań dotyczących kultury realizowana jest przez miejskie instytucje kultury: Biuro Wystaw Artystycznych, Tarnowskie Centrum Kultury, Miejską Bibliotekę Publiczną i Teatr im. Ludwika Solskiego. Część działań realizuje Urząd Miasta Tarnowa (Wydział Kultury i inne wydziały). Natomiast imprezy plenerowe, kameralne lub interdyscyplinarne, w tym przeznaczone dla różnych grup wiekowych, a szczególnie dla seniorów, realizują najczęściej organizacje pozarządowe.

Najważniejsze wydarzenia artystyczne, które odbyły się w Tarnowie w 2019 r., to m.in.:

- Dni Lwowa w Tarnowie 2019,
- 5. Ogólnopolski Przegląd Piosenki Aktorskiej,
- Od dramy do teatru,
- „CZWARTEK JAZZOWY” – całoroczny cykl spotkań z jazzem tradycyjnym w BombayMusic Tarnów,
- Tarnów ma głos,
- W 80-lecie Wybuchu II Wojny Światowej – ekspozycja wystawy w Domu Technika w Tarnowie,
- XXXIV Tydzień Kultury Chrześcijańskiej w Tarnowie,

- Wzory Miasta,
- Centrum Dziedzictwa Galicji. Tarnów polska stolica tolerancji. Uświadomienie potencjału wielokulturowego dziedzictwa Tarnowa poprzez organizację cyklu świąt żydowskich,
- Tarnów Gospel Day 2019,
- Wydanie publikacji „Rocznik Tarnowski 2019”,
- Królowie Gypsy w Tarnowie – projekt artystyczno-edukacyjny,
- „ZAMKOMANIA 2019 – XI Tarnowski Turniej o Grzywnę Władyki z Marcińskiej Góry” i III Otwarty Turniej Łucznictwa Tradycyjnego,
- Rycerskie Urodziny Tarnowa,
- Kultura a wrażliwość społeczna,
- Opracowanie i wydanie przewodnika po galerii sztuki w Muzeum Diecezjalnym w Tarnowie pod tytułem „Galeria sztuki w zbiorach Muzeum Diecezjalnego w Tarnowie. Przewodnik”,
- XXX Ogólnopolski Turniej Tańca Towarzyskiego „Klasa Leliwa 2019”/XXX Jubileuszowy Turniej Tańca Towarzyskiego,
- „Zdearzeń 2019”.

Zadania realizowane na rzecz osób w wieku emerytalnym przez organizacje pozarządowe w 2019 r. to:

- Senioralna Strefa Aktywności Kulturalnej pn.: „Czas wolny z Pegazem w tle” projekt realizowany przez Uniwersytet Trzeciego Wieku przy Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej w Tarnowie, miał za zadanie przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu osób starszych oraz ułatwienie im dostępu do kultury, edukacji i rekreacji. Odbył się cykl wykładów z zakresu literatury, teatru, muzyki, historii sztuki, historii powszechnej, architektury oraz seminaria z zakresu religioznawstwa, pedagogiki i psychologii. Wycieczki piesze a także spotkania w Muzealnym salonie III wieku. Spektakle, koncerty organizowane przez UIIIW. W projekcie wzięło udział 1.623 osób. Na realizację zadania z budżetu GMT przeznaczono kwotę 42.196 zł.

2.3.5. Zadanie realizowane w zakresie działalności na rzecz osób w wieku emerytalnym w 2019 r.

Gmina Miasta Tarnowa udziela dotacji na realizację zadań publicznych w zakresie działalności na rzecz osób w wieku emerytalnym. Zadania były zlecane w trybie otwartego konkursu ofert dla organizacji pozarządowych oraz podmiotów prowadzących działalność pożytku publicznego lub w trybie pozakonkursowym.

Lp.	Nazwa organizacji pozarządowej	Tytuł zadania	Kwota dotacji z budżetu GMT w zł
1.	Stowarzyszenie Medycyna Polska, Katolickie Centrum Edukacji Młodzieży „KANA”, Stowarzyszenie	Prowadzenie Międzyosiedlowych Centrów Aktywności Senioralnej (MCAS)	400.000

	„Senior Na Czasie”, Stowarzyszenie „KANON”		
2.	Stowarzyszenie „Miasta w Internecie”	Rozwój i upowszechnianie umiejętności cyfrowych tarnowskich seniorów – Fabryka Przyszłości – centrum edukacji i kreacji cyfrowej w Tarnowie	19.985
3.	Fundacja Auxilium	Prowadzenie Klubu Seniora	59.999
4.	Uniwersytet Trzeciego Wiek przy Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej w Tarnowie	Senioralna Strefa Aktywności Kulturalnej	41.926
Razem			521.910

Źródło: Wydział Zdrowia i Polityki Społecznej UMT

3. Planowane nowe formy wspierania osób starszych.

Istotnym wydaje się zaakcentowanie, iż cechą charakterystyczną dzisiejszego społeczeństwa - również tarnowskiego - jest szybkie tempo starzenia się ludności. Tarnowski samorząd nadal wdrażać będzie politykę aktywizacji seniorów, wykorzystania potencjału ludzi starszych oraz poprawy warunków ich życia. W obliczu zmian demograficznych oraz zaniku instytucji wielopokoleniowej rodziny, konieczna będzie dalsza realizacja skutecznej polityki w zakresie zapewnienia opieki (w tym instytucjonalnej) seniorom nie mogącym samodzielnie funkcjonować - dotyczy to szczególnie jednoosobowych gospodarstw domowych. Już dziś można zaobserwować wyraźną preferencję do pozostania na starość (nawet związaną z niepełnosprawnością) w swoim naturalnym środowisku. Należy zatem nadal podejmować działania na rzecz zwiększenia pomocy środowiskowej sprawowanej w domu osoby starszej, jak i tworzenia placówek instytucjonalnych o charakterze dziennej opieki np. w razie nieobecności pracującego członka rodziny. Powinno się rozbudowywać odpowiednią infrastrukturę w środowisku zamieszkania osób starszych np. kluby seniora, ośrodki dziennego pobytu, mieszkania chronione.

Na terenie miasta Tarnowa istnieje potrzeba powstania domu pomocy społecznej dla osób przewlekle psychicznie chorych ze względu na rosnącą liczbę osób potrzebujących wsparcia w tym zakresie. Obserwowana jest również większa potrzeba zapewnienia pomocy w formie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania. Z tej formy pomocy korzysta coraz więcej osób. Zauważalna jest również potrzeba zapewnienia większej ilości godzin w ciągu miesiąca dla jednej osoby ze względu na stan zdrowia i brak samodzielnego zaspokajania nawet najbardziej podstawowych potrzeb dnia codziennego.

Aktualnie Miejski Zarząd Budynków Sp. z o.o w Tarnowie koordynuje prace nad przygotowaniem budowy budynku wielorodzinnego przy ul. Krzyskiej w Tarnowie z częścią usługową, w którym m.in. znajdować się będzie klub seniora/świetlica i pralnia.

W nowym budynku zaplanowano 62 pełnostandarowych mieszkań o powierzchni od 27,74 m² do 42,2 m². Wszystkie mieszkania wyposażone będą w kuchnię lub aneks kuchenny oraz łazienkę. Każdy lokal mieszkalny przystosowany będzie do potrzeb osób niepełnosprawnych.

Urząd Miasta Tarnowa podjął też szereg działań w celu przygotowania dokumentacji i programu funkcjonalno-użytkowego do naboru wniosków w ramach resortowego Programu Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej „Centra opiekuńczo-mieszkalne”, który zakłada utworzenie placówki, zapewniającej usługi zamieszkiwania w ramach pobytu dziennego lub całodobowego dla dorosłych osób niepełnosprawnych ze znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności.